

Memoriu pentru Vintilă Horia

O serie de intelectuali cer autorităților statului român repunerea în drepturi a memoriei lui Vintilă Horia. Ne alăturăm și noi prin publicarea acestui memoriu. (Marius Vasileanu)

În 1960, Franța și întreaga lume literară europeană au fost zguduite de ceea ce s-a numit "scandalul Goncourt". Prestigiosul premiu i-a fost acordat lui Vintilă Horia pentru romanul "Dumnezeu s-a născut în exil". Nici un alt scriitor român n-a mai fost distins (până în zilele noastre) cu acest premiu și nici cu unul similar ca importanță literară mondială. Atunci, România era într-un regim comunist care nu putea să accepte faptul că înalta distincție literară încununa creația unui exilat român. Securitatea și întregul aparat de propagandă comunistă au fabricat o acuzație extrem de gravă, menită să ducă la compromiterea scriitorului, la retragerea premiului și la denigrarea lui de către presa franceză. În parte, au reușit. Acuzația de legionar și de fascist a fost preluată mai întâi de către publicațiile franceze de stânga, apoi și de către cele de dreapta. Probele aduse atunci de Vintilă Horia și de alți intelectuali români din exil n-au contat. Vintilă Horia a anunțat, în toiu scandalului, că renunță la premiu, "din dragoste pentru Franța și din respect pentru Academia Goncourt." Dar, prin statutul Academiei Goncourt, un premiu odată acordat nu mai poate fi retras. Totuși, imensitatea scandalului a făcut ca festivitatea de decernare a premiului să nu mai aibă loc. (În *Dictionarul Enciclopedic Francez* scrie: Vintilă Horia: Premiul Goncourt 1960, acordat, nedecernat). Dezamăgit, rănit, Vintilă Horia s-a retras în Spania unde a trăit până în 1992, sfâșiat de dorul de Țară și de ne-

dreptatea a cărei victimă a fost.

În volumul intitulat „Întoarcerea lui Vintilă Horia”, publicat în 2002 la editura Ideea, am inclus dosarele de la Securitate și de la SIE ale lui Vintilă Horia. Din ele rezultă că Vintilă Horia nu a fost legionar și că totul a fost fabricat de regimul securisto-comunist de la București.

«Scandalul Goncourt - spunea Camilian Demetrescu în 2002, la comemorarea a zece ani de la trecerea lui Vintilă Horia la cele veșnice - continuă și astăzi, cu consimțământul tacit al clasei noastre, să zicem, gânditoare. Mă simt dator să vorbesc în primul rând de rușinea acestui scandal, care ne distinge și ne dezonoarează pe plan european. Vintilă Horia este un scriitor de talie europeană, o punte ca-

lagărul de exterminare de la Canal sau puștii Bărăganului. Și n-ar fi existat pentru noi nici "Dumnezeu s-a născut în exil", nici "Cavalerul resemnării", nici "Pérsécutez Boèce", nici "Mai sus de miazănoapte", nici una din toate celelalte cărți pe care le-a dăruit literaturii române și universale. Cui i-ar fi folosit cadavrul fără nume al unui deținut azvârlit în gropile comune ale gulagului românesc? Popoului? Partidului? Cui?

Sindromul calomniei mai bântuie încă și acum prin inerția transversală a unor cancelarii și redacții. Intimidați, cărturarii închinători la "Dumnezeul culturii" se feresc să constate existența lui Vintilă Horia în Panteonul spiritualității românești. Dumnezeul pe care el l-a slujit nu intră în schemele taro-

„Este o extrem de necesară reparație de ordin moral, istoric, cultural, pentru cei 58 de ani în care Vintilă Horia și-a servit exemplar Țara, cu întreaga sa ființă și creație. Reforma morală ce trebuie întreprinsă în cazul lui Vintilă Horia este și un pas important spre normalizarea unei culturi care trebuie să-și recunoască valorile care i-au dus faima în Occident și nu numai.

re ne leagă de valorile spirituale ale Occidentului, o garanție a continuității românești libere. În contextul demoniac al realității postbelice al unei Români alienate de ideologia calomniei și a delatiunii, o conștiință ca aceea a lui Vintilă Horia avea datoria să plece în lume pentru a spune adevărul. Să ne imaginăm ce s-ar fi întâmplat dacă nu pleca. L-ar fi înghițit întunericul Gherlei ori al Sighetului,

niste ale orgoliului intelectual.»

Semnatarii acestui Memoriu consideră că a venit timpul ca Statul român - autoritatea în numele căreia scriitorul a fost condamnat în 5 iunie 1945 și calomniat în 1960, fapte de care, din păcate, până acum nu s-a dezis sub nici o formă - să-și asume responsabilitatea pentru toate acestea, să le pună capăt și să procedeze neîntârziat la repunerea în drepturi (din pă-

cate postumă) a lui Vintilă Horia.

Este timpul ca România să recunoască una dintre valorile care o onorează în cel mai înalt grad și s-o repună în drepturi oficial. Este o extrem de necesară reparație de ordin moral, istoric, cultural, pentru cei 58 de ani în care Vintilă Horia și-a servit exemplar Țara, cu întreaga sa ființă și creație. Reforma morală ce trebuie întreprinsă în cazul lui Vintilă Horia este și un pas important spre normalizarea unei culturi care trebuie să-și recunoască valorile care i-au dus faima în Occident și nu numai.

Ne adresăm Președintelui României, Primului-Ministru, Ministrului Culturii, Președintelui Uniunii Scriitorilor, Președintelui Academiei Române, Comisiei de Cercetare a Totalitarismului Comunist, precum și tuturor instituțiilor de presă, cu apelul de a ni se alătura, pentru a determina instituțiile de stat competente să adopte și să aplice măsurile de repunere în drepturi, oficial, a lui Vintilă Horia. Suntem încredințați că declarațiile și atitudinile din ultimul timp, în care reprezentanții celor mai importante instituții ale statului s-au arătat hotărâți să se despartă de propriul trecut comunist, vor face posibil acest act de dreptate istorică și culturală.

SEMNEAZĂ: Marilena Rotaru, Camilian Demetrescu, Doina Cornea, Paul Goma, Alexandru Husar, Constantin Ciopraga, Monica Lovinescu, Octavian Paler, Dorin Tudoran, Dan Hăulică, Doina Jela, Claudiu Târziu jurnalist, Vartan Arachelian, Sorin Ilieșiu, Mihaela Albu conf.univ.dr., Mihaela Demetrescu artist plastic, Gheorghe Carageani prof.univ., Gabriella Bertini Carageani profesoara, George Rotaru jurnalist, Sergiu Grossu jurnalist, Emanuel Demetrescu arheolog, Camil Demetrescu profesor, Irene Finocchi profesor, Lucia Negoită scriitoare, Ioana Zlotescu cercetător literar hispanist, Nicolae Constantinescu prof.dr. Nicolae Drăgulănescu prof. univ.dr.ing Miron Costin medic, S.U.A., Constantin Bălăceanu Stolnici Mihai Cantuniari scriitor, Ileana Cantuniari profesoară, Cristi Pantelimon sociolog, Liviu Stanciu directorul editurii Reîntregirea, Liviu G.Vornicu economist, Sanda Anghelescu publicist, George Ardeleanu asistent univ., Mihail Nicolae Stanca președintele Fundației „Dosoftei”, Antonie Popescu avocat, Lidia Gheorghiu Bradley președinta Fundației „Aspera”, Lucia Soreanu

farmacistă, Mircea Duțescu prof.dr.med., Rodica Elisabeta Sturza redactor Deutsche Welle, Mihai Miron președintele Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, Ruxandra Garofeanu, Cristina Hăulică conf.univ., Wladimir Paskievici fizician, Sorin Dumitrescu, Mihai Bucică, Svetlana Bucică filolog, Dinu Ianculescu actor, Ion Caramitru, Theodor Cazaban scriitor, Mihaela Pasat prof.univ., Vasile Dima medic scriitor, Doina Alexandru jurnalist, Matei Cazacu istoric, Răzvan Codrescu Adrian Papahagi, Marcel Seliste Răduț, Flori Stănescu istoric, Dalina Butculescu economist, Codin Zamfirescu dr.med., Adrian Alui Gheorghe scriitor, Micaela Ghițescu scriitoare, Grațiela Ștefan profesoară, Vasile Popescu inginer, Mircea Ivănoiu inginer, Doru Udrescu realizator TV, Octavian Carp profesor, Marieta Constandache dr.med., Dimitrie Constandache dr. Med., Georgeta Zuberetz funcționară, Monica Constandache traducătoare, Mihai Neagu Basarab dr.med., Adrian Constantinescu economist, Oana Gheorghiu traducătoare, Maria Enache biolog, Călin Manolescu arhitect Cristian Langa preot greco-

catic, Ileana Corbea realizatoare emisiuni radio, Nicolae Florescu critic literar, Gheorghe Derevencu scriitor, Ion Drescan economist, Oana Matei filolog Ileana Scipione conf.univ. dr., Sanda Popescu Duma drd.lector univ., Dumitru-Felician Lăzăroiu prof.dr., Ligia Popp arhitectă, Nicolae Vasile Popp inginer, Gabriela Popp critic de artă, Tudora Șandru Mehedinți conf.univ.dr., Carmen Calistru Nichita fiziciană, Cristina Rhea scriitoare, Mircea Alexandru Mateescu prof.univ., Ana Blandiana, Romulus Rusan, Mircea Carp jurnalist, Gabriela Carp critic de artă, Mircea Stănescu istoric, Andrei Ionescu prof. univ., Teodora Stanciu realizatoare emisiuni radio, Oana-Georgiana Enăchescu doctorand filosofie, Mihai Diaconu profesor, Călin Andrei Mihăilescu profesor, Silviu B. Moldovan istoric, Victoria Balomiri ingineră, Cristian Gănescu inginer, Horea Balomiri student, Laura Balomiri lector univ., Adrian Balomiri inginer, Marina Constantinescu critic de teatru, Liviu Antonesei scriitor, Nicolae Corbeanu scriitor, Dumitra Chivulescu monteur film, Sorin Chivulescu director imagine, Vasile Spiridon critic

literar, Jean Nedelea asistent univ., Mihai Ghircoiaș profesor, Bogdan Bobocea general manager Ilie Popa Președintele Fundației Memoria, Dumitru Popescu editor Observatorul, Gabriela Cercel ingineră, Dan Romașcanu directorul editurii „Dorul”, Laura Gabriela Calotescu cercetător, Maria Georgescu conf.dr., Alexandru Cărăușu conf.univ.dr., Claude G. Matasă profesor, Sanda Golopentia prof. univ., Constantin Eretescu prof.univ., Ioana Bogdan Cataniciu cercetător științific, Gabi Schuster revista „Atheneum”, Dinu Zamfirescu, presedinte Institutul pentru Memoria Exilului Românesc, Nicolae Stroescu Stănișoară scriitor, Iancu Ioan Bidian Directorul Institutului Român din Freiburg, Alexandru Bidian scriitor, Jean Stroe medic stomatolog, Cristian Bădiliță, Daniel Florin Predoiu student, Camelia Corban jurist, Valentin Ioan Fuscan doctorand istorie Nestor Corneliu Popescu scriitor, Mihaela Popescu prof.univ. Ruxandra Ungureanu masterand, Nathalie Radu profesoară Dan Zamfirescu scriitor, prof. univ., Ileana Mihăilă conf.univ., Veronica Marinescu jurnalist.